

2019-10-15

Remissyttrande Demokratins skattkammare – Förslag till nationell biblioteksstrategi

Älvsbyns kommun har av Kulturdepartementet bjudits in att lämna synpunkter på ”Demokratins skattkammare – Förslag till en nationell biblioteksstrategi”.

Bakgrund

2015 fick Kungliga biblioteket i uppdrag av Regeringen att ta fram en nationell biblioteksstrategi. Utgångspunkten var bibliotekslagen och portalparagrafen om bibliotek för alla och strategin skulle omfatta hela det allmänna biblioteksväsendet. Visionen för biblioteken är att de ska finnas till för alla med hänsyn till vars och ens behov och förutsättningar. Det yttersta målet med hela verksamheten är att stärka bildningen och därmed demokratin.

Uppdraget med strategin skulle omfatta förslag på hur samordning och samverkan kan öka inom biblioteksväsendet samt föreslå strategier och långsiktiga mål. Strategin skulle också omfatta en analys av vilka utvecklingsbehov som skolbiblioteken behöver.

I mars 2019 lämnades förslaget till nationell biblioteksstrategi, Demokratins skattkammare, in till kulturministern och förslaget är nu skickat ut på remiss.

Utifrån lagens vision och strategins mål definieras sex arbetsområden:

Samhällets öppna rum

Läsning

Lärande

Forskning

Nationella digitala bibliotekstjänster

Gemensam infrastruktur

Synpunkter

Älvsbyns kommun ser positivt på att det tas fram en nationell biblioteksstrategi, förhoppningsvis kan det leda till en stärkt och mer likvärdig biblioteksverksamhet och gynna bibliotekens roll som en öppen plats för alla som främjar demokratin. Strategin beskriver på ett bra sätt både utmaningar och de behov som finns vad gäller nationell samordning och stöd. En gemensam nationell biblioteksmyndighet med ett tydligt uppdrag kring exempelvis digitala tjänster, depåbibliotek och upphandling av e-böcker är av största vikt för att ge förutsättningar för likvärdig service på alla bibliotek i landet.

Biblioteken är till för alla och ska bygga på invånarnas behov. De ska vara fria rum för möten och de ska vara en trygg, välkomnande och tillgänglig plats där man kan få tillgång till pålitlig och opartisk information och detta lyfts fram på ett mycket brett och positivt sätt, både vad gäller resurser och kompetensutveckling.

Biblioteken ska också vara en plats för barn där barnperspektivet och barnets perspektiv ska vara centralt och barnbiblioteksutvecklingen bör utgå från båda perspektiven enligt strategin. Positivt är även att strategin betonar vikten av samverkan med många olika parter, lokalt och regionalt, för ökat inflytande, jämlikhet och jämställdhet.

Att främja kompetensutvecklingen genom att inrätta ett nationellt kunskapscentrum för skolbiblioteksfrågor kan fylla en viktig funktion, likaså att förbättra medieförsörjningen, men detta förutsätter att skolbiblioteken är bemannade vilket är långt ifrån verkligheten idag. Detta bidrar till en skola som inte är likvärdig för alla och åtgärder för att få bukt med detta är mycket angelägna.

Angående den gemensamma nationella infrastrukturen vad gäller digitala tjänster, medie- och kompetensförsörjning så välkomnar vi den och tycker vi att det är viktigt att den ska utvecklas i samarbete med stat, region och kommun. Att utveckla samarbeten mellan bibliotek och utvecklings- och forskningsinstitutioner är mycket positivt. Ett tvärvetenskapligt utbyte mellan profession och forskning är av stor betydelse för biblioteken för att kunna ha god tillgång till aktuell forskning så att biblioteksutvecklingen i högre utsträckning kan vila på vetenskaplig grund.

Genomförandet av de sex reformförslagen för stärkta bibliotek anser vi kräver fortsatt dialog med alla berörda parter. Det är av största vikt att dessa reformerna resurssätts på ett realistiskt sätt så att biblioteken får rätta förutsättningar.

e.u. Maria Thysell
Älvsbyns bibliotek - Älvsbyns kommun